

AUTORITEIT
PERSOONSGEGEVENS

Onderzoek SIRENE-bureau

Rapport definitieve bevindingen
10 januari 2017
z2015-00955

Inhoudsopgave

Inhoud

1.	Inleiding	3
1.1	Achtergrond onderzoek	3
1.2	Het SIRENE-bureau	4
1.3	Doel, reikwijdte en uitvoering van het onderzoek	4
1.4	Reactie van de Nationale Politie en de verwerking daarvan in de definitieve bevindingen.	6
1.5	Uitgangspunt met betrekking tot de relatie tussen de rechtsinstrumenten voor SIS II en de Wpg	7
2.	Definitieve bevindingen onderzoek	7
2.1	Coördinatie van de controle op de kwaliteit van de in SIS II opgenomen gegevens	7
2.1.1	Norm	7
2.1.2	Definitieve bevindingen	8
2.1.3	Beoordeling	11
2.2	Invulling door het SIRENE-bureau van de verplichting om SIRENE-bestanden na verwijdering uit SIS II te wissen	15
2.2.1	Norm	16
2.2.2	Definitieve bevindingen	17
2.2.3	Beoordeling	18
2.3	Invulling door het SIRENE-bureau van de verplichting om de aanvullende informatie met betrekking tot signaleringen met het oog op aanhouding ten behoeve van uitlevering of overlevering (artikel 26 van het SIS II Besluit) op te nemen conform de daarvoor geldende regelgeving	19
2.3.1	Norm	19
2.3.2	Definitieve bevindingen	20
2.3.3	Beoordeling	22
3.	Conclusies	23

1. Inleiding

1.1 Achtergrond onderzoek

Het Verdrag van Schengen regelt het vrije verkeer van personen tussen 26¹ deelnemende landen in Europa. Tussen deze landen zijn de controles aan de binnengrenzen verdwenen, waardoor burgers vrij kunnen reizen. Met het afschaffen van de controles aan de binnengrenzen tussen de deelnemende landen is er één enkele buitengrens gecreëerd waar de controles bij binnenkomst in de Schengen-ruimte volgens identieke procedures worden uitgevoerd. Ook zijn er gemeenschappelijke voorschriften vastgesteld inzake visa, asielrecht en controle bij de buitengrenzen, zodat het vrije verkeer van personen binnen de Schengen-ruimte niet ten koste gaat van de openbare orde.

Voor controle van inkomend en uitgaand personen en goederenverkeer in het Schengengebied is tussen de Schengenlidstaten het Schengen informatiesysteem (hierna: SIS II)² ingericht. De Autoriteit Persoonsgegevens is toezichthouder op het Nederlandse deel van SIS II. In 2006 is de Verordening³ van het Europees Parlement en de Raad en in 2007 het Besluit⁴ van de Raad betreffende de instelling, de werking en het gebruik van SIS II van kracht geworden. Het SIS II systeem is op 9 april 2013 in gebruik genomen en bestaat uit een centraal systeem (CS-SIS II) en een nationaal informatiesysteem (N.SIS II) in elk van de lidstaten. De gegevens worden opgenomen, bijgewerkt, gewist en opgezocht via het N.SIS II systeem. SIS II bevat voldoende informatie voor het identificeren van een persoon of voorwerp en het vaststellen van de nodige maatregelen binnen het Schengengebied ten aanzien van bijvoorbeeld personen die gezocht of vermist worden of personen aan wie de toegang en verblijf tot het Schengengebied is ontzegd. Bovendien wisselen de lidstaten met betrekking tot signaleringen aanvullende informatie⁵ uit om SIS II doeltreffend te doen functioneren. Onder “signalering” wordt een in SIS II opgenomen reeks gegevens verstaan aan de hand waarvan de bevoegde autoriteiten een persoon of een voorwerp kunnen identificeren met het oog op het nemen van een specifieke maatregel.⁶ Aanvullende informatie is niet in SIS II opgenomen informatie die gerelateerd is aan SIS II-signaleringen. De uitwisseling van aanvullende informatie wordt verzorgd door het SIRENE-bureau.⁷ Om de aangesloten lidstaten te voorzien van relevante aanvullende informatie

¹ Van de 26 deelnemende landen zijn er vier niet EU-landen (IJsland, Liechtenstein, Noorwegen en Zwitserland). IJsland en Noorwegen zijn geassocieerd lid. De volgende EU-landen nemen niet deel: Bulgarije, Kroatië, Cyprus, Ierland, Roemenië en het Verenigd Koninkrijk.

² Het SIS II bevat informatie over personen (mogelijke betrokkenheid bij een zwaar misdrijf, personen die geen toegang zouden mogen hebben tot het Schengengebied, vermiste personen - met name kinderen -) en over gestolen of verloren goederen (zoals bankbiljetten, voertuigen, vuurwapens en identiteitsbewijzen die gestolen, verloren of verduisterd zijn).

³ Verordening (EG) nr. 1987/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 2006 betreffende de instelling, de werking en het gebruik van het Schengen informatiesysteem van de tweede generatie (SIS II).

⁴ Besluit 2007/533/JBZ van de Raad van 12 juni 2007 betreffende de werking en het gebruik van het Schengen informatiesysteem van de tweede generatie (SIS II).

⁵ Artikel 3, aanhef en onder b, van de SIS II Verordening en het SIS II Besluit: “aanvullende informatie” betreft niet in SIS II opgeslagen informatie die echter gerelateerd is aan SIS II-signaleringen, en die wordt uitgewisseld:

- i) om de lidstaten in staat te stellen onderling overleg te plegen of elkaar inlichtingen te verstrekken bij de opnemings van een signalering;
- ii) na een treffer zodat de passende maatregel kan worden uitgevoerd, indien gevraagde maatregel niet kan worden uitgevoerd;
- iii) indien de gevraagde maatregel niet kan worden uitgevoerd;
- iv) inzake de kwaliteit van de SIS II-gegevens;
- v) inzake de compatibiliteit en de prioriteit van signaleringen;
- vi) inzake de uitoefening van het recht van toegang.

⁶ Artikel 3, aanhef en onder a, van het SIS II Besluit.

⁷ Handboek SIRENE onder 1.1: De structuur voor de uitwisseling van aanvullende informatie heeft de benaming “SIRENE” gekregen, een acroniem van de definitie van de structuur in het Engels: Supplementary Information Request at the Nationale Entries (verzoek om aanvullende informatie aan het nationale deel).

met betrekking tot een gesignaleerd persoon of voorwerp of ter afwikkeling van een hit, wordt het SIRENE-berichtenverkeer gebruikt. Dit communicatiesysteem stelt het SIRENE-bureau in staat om op uniforme en beveiligde wijze door middel van vastgestelde formulieren en rubrieken, multilateraal of bilateraal informatie met elkaar uit te wisselen ter ondersteuning van de N.SIS II-signalerings. Deze aanvullende informatie wordt onder het Schengenidentificatienummer (hierna: SIDnr.) in het berichtenverkeer opgeslagen. Om de werkzaamheden van het SIRENE-bureau en de dagelijks bij SIRENE-operaties betrokken SIS II-gebruikers te vergemakkelijken is een SIRENE-handboek⁸ vastgesteld. Dit bevat instructies met een uitgebreide beschrijving van de voorschriften en procedures voor de bilaterale en multilaterale uitwisseling van de aanvullende informatie. Ten aanzien van iedere signaleringsgrond zijn de vereisten voor de specifieke aanvullende informatie vastgelegd in de SIS II Verordening of het SIS II Besluit.⁹

1.2 Het SIRENE-bureau

Vanaf 1 januari 2013 vormt de Nationale Politie één korps. De korpschef heeft de leiding over deze organisatie die bestaat uit tien regionale eenheden, de Landelijke Eenheid voor regio-overschrijdend en specialistisch politiewerk en het Politiedienstencentrum voor ondersteunende taken.

Het SIRENE-bureau van Nederland is onderdeel van de Nationale Politie en is ondergebracht bij het Landelijk Internationaal Rechtshulp Centrum (hierna: LIRC) te Zoetermeer.

Het SIRENE-bureau heeft meerdere taken. In dit onderzoek is de ingevolge artikel 7, tweede lid, van de SIS II Verordening en het SIS II Besluit op het SIRENE-bureau rustende taak om ervoor te zorgen dat alle aanvullende informatie wordt uitgewisseld overeenkomstig de bepalingen van het SIRENE-handboek onderzocht. Daarnaast is de in voormelde artikelen opgenomen taak om de kwaliteitscontrole van de in SIS II opgenomen informatie te coördineren onderzocht. Voor deze taken heeft het SIRENE-bureau toegang tot de in SIS II verwerkte gegevens. Ingevolge artikel 1, aanhef en onder f, punt 1 van de Wpg is de korpschef de verantwoordelijke voor de verwerking van de politiegegevens door de Nationale Politie en daarmee voor het daarvan deel uitmakende SIRENE-bureau.

1.3 Doel, reikwijdte en uitvoering van het onderzoek

De Autoriteit Persoonsgegevens is toezichthouder op het Nederlandse deel van het Schengen Informatiesysteem, dit betreft het N.SIS II-informatiesysteem. In het kader van de toezichthoudende taak heeft de Autoriteit Persoonsgegevens een ambtshalve onderzoek verricht op grond van artikel 35, tweede lid, Wet politiegegevens (Wpg) in samenhang gezien met artikel 60 Wet bescherming persoonsgegevens. Daarnaast is in artikel 44 van Verordening (EG) Nr. 1987/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 2006 betreffende de instelling, de werking en het gebruik van het Schengeninformatiesysteem van de tweede generatie (SIS II) (hierna: de SIS II Verordening) en artikel 60 van het Besluit 2007/533/JBZ van de Raad van 12 juni 2007 betreffende de instelling, de werking en het

⁸ Uitvoeringsbesluit (EU) 2015/219 van de Commissie van 29 januari 2015.

⁹ Zoals bij de signaleringen van personen die met het oog op aanhouding ten behoeve van overlevering of uitlevering worden gezocht is de betreffende aanvullende informatie vastgelegd in artikel 29 van het SIS II Besluit. De lidstaat die de signalering met het oog op uitlevering in het SIS II heeft ingebracht, deelt de volgende gegevens aan alle lidstaten mee door middel van het uitwisselen van aanvullende informatie:

- a) de om aanhouding verzoekende autoriteit;
- b) het bestaan van een bevel tot aanhouding of van een akte die dezelfde kracht heeft, of van een voor tenuitvoerlegging vatbaar vonnis;
- c) de aard en de wettelijke omschrijving van het strafbaar feit;
- d) een beschrijving van de omstandigheden waaronder het strafbaar feit is begaan, met inbegrip van tijd, plaats en mate van betrokkenheid van de gesignaleerde persoon bij het strafbare feit;
- e) voor zover mogelijk de gevolgen van het strafbare feit;
- f) of enige andere informatie die nuttig of noodzakelijk is voor de uitvoering van de signalering.

gebruik van het Schengeninformatiesysteem van de tweede generatie (SIS II) (hierna: het SIS II Besluit) bepaald dat de nationale controleautoriteiten zelfstandig waken over de rechtmatigheid van de verwerking van SIS II-persoonsgegevens op hun grondgebied. Het SIS II Besluit en de SIS II Verordening worden hierna samen de “rechtsinstrumenten voor SIS II” genoemd.

Met dit onderzoek controleert de Autoriteit Persoonsgegevens of het SIRENE-bureau de taken zoals genoemd in artikel 7, tweede lid, van de SIS II Verordening en artikel 7, tweede lid, van het SIS II Besluit volgens de regels uitvoert. Deze taken zijn het uitwisselen van gegevens met de EU-lidstaten over signaleringen in SIS II en het coördineren van de kwaliteitscontroles op de in SIS II opgenomen informatie. Het is van groot belang dat het SIRENE-bureau deze taken juist uitvoert. Ten eerste zorgt dat ervoor dat SIS II goed functioneert. Dat draagt bij aan de veiligheid in Nederland en de andere EU-lidstaten. Ten tweede waarborgt het een zorgvuldige omgang met de persoonsgegevens van de personen die in SIS II staan gesignaleerd. Onjuiste signalering in SIS II kan verstrekkende gevolgen hebben, bijvoorbeeld dat iemand wordt aangehouden bij de grens of zelfs langere tijd het Schengengebied niet in of uit kan. Het is daarom zaak dat er zorgvuldig geregistreerd wordt in SIS II zodat mensen bijvoorbeeld niet ten onrechte gesignaleerd staan, hun gegevens kloppen en signaleringen ook op tijd worden verwijderd.

Het onderzoek van de Autoriteit Persoonsgegevens kan daarnaast bijdragen aan het “privacy” bewustzijn bij de Nationale Politie en de andere organisaties die SIS II-gegevens verwerken.

De volgende vragen staan centraal in het onderzoek:

1. Wordt door het SIRENE-bureau conform de artikelen 1.8.4. en 1.15. van het SIRENE-handboek invulling gegeven aan haar coördinerende taak voor de controle op de kwaliteit van de in SIS II opgenomen informatie zoals bedoeld in artikel 7, tweede lid, van de SIS II Verordening en artikel 7, tweede lid, van het SIS II Besluit?
2. Op welke wijze geeft het SIRENE-bureau invulling aan de verplichting om SIRENE-bestanden te vernietigen indien een signalering in SIS II is verwijderd?
3. Wordt de aanvullende informatie met betrekking tot signaleringen met het oog op aanhouding ten behoeve van overlevering of uitlevering (artikel 26 van het SIS II Besluit) bij het SIRENE-bureau verwerkt conform de daarvoor geldende regelgeving?

Bij brief van 1 februari 2016 heeft de Autoriteit Persoonsgegevens het onderzoek bij het SIRENE-bureau aangekondigd en de relevante stukken opgevraagd waaronder de procedure die wordt gehanteerd bij de coördinatie van de controle op de kwaliteit van de in SIS II opgenomen informatie, de procedure die wordt gehanteerd door het SIRENE-bureau en het Nationale Centrale Bureau (hierna: NCB) Interpol bij het elkaar op de hoogte stellen van treffers en van het verwijderen van signalen¹⁰, alsmede de procedure waaruit blijkt hoe het SIRENE-bureau invulling geeft aan haar taak om ervoor te zorgen dat de aangesloten partijen tijdig signaleringen controleren. Voorts heeft de Autoriteit Persoonsgegevens de rapportage opgevraagd van de laatst uitgevoerde nationale kwaliteitsaudit en de rapportage van de nationale normen die gelden bij de opleiding van gebruikers inzake beginselen en werkmethoden op het gebied van gegevenskwaliteit.

Het SIRENE-bureau heeft bij brief van 7 maart 2016 geantwoord en een aantal bescheiden aan de Autoriteit Persoonsgegevens verstrekt.

¹⁰ Zie artikel 1.8.4. van het SIRENE-handboek waarin is bepaald dat de lidstaten om de taak van het SIRENE-bureau bij de coördinatie en verificatie van de kwaliteit van de informatie in SIS II te waarborgen, erop toezien dat de SIRENE-bureaus en de NCB's elkaar op de hoogte stellen van treffers en van het verwijderen van signaleringen.

Op 2 en 3 mei 2016 heeft een onderzoek ter plaatse bij het SIRENE-bureau plaatsgevonden, waarbij de Autoriteit Persoonsgegevens interviews heeft gehouden met diverse medewerkers van het SIRENE-bureau en een dossieronderzoek van 20 dossiers heeft uitgevoerd. Daarnaast heeft de Autoriteit Persoonsgegevens ter plaatse relevante documentatie opgevraagd. Een groot deel van de relevante informatie is op 3 mei 2016 overgelegd. De Autoriteit Persoonsgegevens heeft bij e-mail van 27 mei 2016 nadere vragen gesteld en nadere informatie opgevraagd. Het SIRENE-bureau heeft hierop geantwoord bij e-mail van 31 mei 2016. Op 14 juli 2016 heeft de Autoriteit Persoonsgegevens het rapport voorlopige bevindingen aan de korpschef van de Nationale Politie gezonden. Op 4 augustus 2016 heeft de Nationale Politie een schriftelijke reactie gegeven op deze bevindingen.

1.4 Reactie van de Nationale Politie en de verwerking daarvan in de definitieve bevindingen.

De Nationale Politie heeft in de reactie van 4 augustus 2016 aangegeven dat zij geen feitelijke onjuistheden in het rapport voorlopige bevindingen constateert. Daarbij geeft zij aan dat terecht is geconstateerd dat verbeteringen en aanscherpingen mogelijk zijn en deze zullen worden meegenomen in de analyse “signaleringen” en het daaruit voortvloeiende plan. Hierover zal de Nationale Politie de Autoriteit Persoonsgegevens nog informeren. Daarbij heeft de Nationale Politie aangegeven dat vooruitlopend op de nadere (beveiligings)analyse, maatregelen zullen worden genomen om de in het rapport geconstateerde zaken te verbeteren. Daarbij wordt synergie gezocht met het verbeterprogramma Wpg en informatiebeveiliging naar aanleiding van de Schengenevaluatie. Het bovenstaande heeft niet geleid tot aanpassing van de bevindingen.

Daarnaast is aangegeven dat ten aanzien van twee constatering de verbeteringen reeds zijn doorgevoerd. De Autoriteit Persoonsgegevens heeft deze twee verbeteringen verwerkt in de definitieve bevindingen.

De Autoriteit Persoonsgegevens heeft in de definitieve bevindingen de onderbouwing van een aantal conclusies in het rapport verduidelijkt.

Wettelijk kader

De Europese regelgeving betreffende SIS II is vastgelegd in de SIS II Verordening, het SIS II Besluit en het SIRENE-handboek. Het SIRENE-handboek betreft een uitvoeringsbesluit¹¹ waarin nadere voorschriften zijn vastgesteld voor de uitwisseling van aanvullende informatie door het SIRENE-bureau.

Voorts is er bij de verwerking van SIS II gegevens door het SIRENE-bureau sprake van politiegegevens, te weten identificeerbare persoonsgegevens die in het kader van de uitoefening van de politietak worden verwerkt. Op deze gegevensverwerking is naast de Europese regelgeving ook de Wet politiegegevens (hierna: Wpg) van toepassing.

De bevindingen van dit onderzoek zijn getoetst aan het volgende wettelijk kader.

- Artikel 7, tweede lid, van de SIS II Verordening en van het SIS II Besluit betreffende de taak van het SIRENE-bureau.
- Artikel 12, vierde lid, van de SIS II Verordening en van het SIS II Besluit met daarin regels betreffende het bijhouden van registers op nationaal niveau.
- Artikelen 38 van de SIS II Verordening en 53 van het SIS II Besluit betreffende het doel en de bewaringstermijn van de aanvullende gegevens.
- Artikelen 26, 27, en 28 van het SIS II Besluit betreffende signaleringen van personen die met het oog op aanhouding ten behoeve van overlevering of uitlevering worden gezocht.

¹¹ UITVOERINGSBESLUIT (EU) 2015/219 VAN DE COMMISSIE van 29 januari 2015 tot vervanging van de bijlage bij Uitvoeringsbesluit 2013/115/EU tot vaststelling van het Sirene-handboek en andere uitvoeringsmaatregelen voor het Schengeninformatiesysteem van de tweede generatie (SIS II) (Kennisgeving geschied onder nummer C(2015) 326)

- Artikel 1.8.4. van het SIRENE-handboek betreffende treffers en verwijdering van signaleringen.
- Artikel 1.15. van het SIRENE-handboek betreffende gegevenskwaliteit.
- Artikel 1.16. van het SIRENE-handboek betreffende regels over de archivering.
- Artikel 3.11 van het SIRENE-handboek betreffende de verwijdering van een signalering na overlevering of uitlevering.
- Artikel 4, eerste en tweede lid, van de Wpg betreffende de kwaliteit van politiegegevens.

1.5 Uitgangspunt met betrekking tot de relatie tussen de rechtsinstrumenten voor SIS II en de Wpg

In het kader van de toezichthoudende taak verricht de Autoriteit Persoonsgegevens dit ambtshalve onderzoek op grond van artikel 35, tweede lid, Wpg in samenhang gezien met artikel 60 Wet bescherming persoonsgegevens. Hieruit volgt dat het uitgangspunt voor het onderzoek een toets aan de Wpg is.

In artikel 4, eerste lid, van de Wpg is bepaald dat de verantwoordelijke de nodige maatregelen treft opdat politiegegevens, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, juist en nauwkeurig zijn. Hij verbetert of vernietigt politiegegevens of vult deze aan indien hem blijkt dat deze onjuist of onvolledig zijn. Ingevolge artikel 4, tweede lid, van de Wpg treft de verantwoordelijke de nodige maatregelen opdat politiegegevens worden verwijderd of vernietigd zodra zij niet langer noodzakelijk zijn voor het doel waarvoor ze zijn verwerkt of dit door enige wettelijke bepaling wordt vereist.

In het kader van dit onderzoek is de vraag of wordt voldaan aan de artikelen 4, eerste en tweede lid, van de Wpg in samenhang bekeken met de verplichtingen die voortvloeien uit artikel 7, tweede lid, van de SIS II Verordening en het SIS II Besluit. De coördinatie van de kwaliteitscontrole is een in de rechtsinstrumenten van SIS II opgenomen verplichting met als achterliggend doel te waarborgen dat gegevens juist en nauwkeurig zijn. Een dergelijke waarborg ter bescherming van de kwaliteit van de gegevensverwerking is ook neergelegd in artikel 4 Wpg, eerste en tweede lid. De coördinerende taak van het SIRENE-bureau is niet nader uitgewerkt in de Nederlandse nationale regelgeving. Bij de invulling van de norm is aansluiting gezocht bij het SIRENE handboek.

Op grond van artikel 1, eerste lid, aanhef en onder f, punt 1 van de Wpg is de korpschef de verantwoordelijke voor de verwerking van de politiegegevens door de Nationale Politie en daarmee ook voor het SIRENE-bureau dat hiervan deel uitmaakt.

2. Definitieve bevindingen onderzoek

2.1 Coördinatie van de controle op de kwaliteit van de in SIS II opgenomen gegevens

2.1.1 Norm

Ingevolge artikel 7, tweede lid, van de SIS II Verordening en het SIS II Besluit wijst elke lidstaat de autoriteit aan die ervoor zorgt dat alle aanvullende informatie wordt uitgewisseld ("het SIRENE-bureau"), overeenkomstig de bepalingen van het SIRENE-handboek, als bedoeld in artikel 8.

Het SIRENE-bureau coördineert ook de kwaliteitscontrole van de in SIS II opgenomen informatie. Voor deze taken heeft het toegang tot de in SIS II verwerkte gegevens.

In artikel 1.8.4. van het SIRENE-handboek is bepaald dat de lidstaten om de taak van het SIRENE-bureau bij de coördinatie en verificatie van de kwaliteit van de informatie in SIS II te waarborgen, erop toezien dat de SIRENE-bureaus en de NCB's elkaar op de hoogte stellen van treffers en van het verwijderen van signaleringen.

In artikel 1.15. van het SIRENE-handboek is bepaald dat de SIRENE-bureaus overeenkomstig artikel 7, lid 2, van de rechtsinstrumenten voor SIS II de controle op de kwaliteit van de in SIS II opgenomen informatie coördineren. De SIRENE-bureaus moeten beschikken over de noodzakelijke nationale bevoegdheden voor deze taak. Derhalve dient een vorm van nationale kwaliteitsaudit van gegevens plaats te vinden, waaronder een beoordeling van de verhouding signaleringen/treffers en van de inhoud van gegevens.

Om elk SIRENE-bureau zijn functie van coördinator voor controle van de gegevenskwaliteit te laten vervullen, dienen de benodigde ondersteuning op het gebied van informatietechnologie en passende rechten binnen de systemen beschikbaar te zijn.

In samenwerking met het nationale SIRENE-bureau moeten nationale normen worden opgesteld voor de opleiding van gebruikers inzake beginselen en werkmethoden op het gebied van gegevenskwaliteit. De lidstaten kunnen het personeel van de SIRENE-bureaus betrekken bij de opleiding van alle instanties die signaleringen invoeren, waarbij de nadruk moet liggen op de kwaliteit van de gegevens en maximale benutting van SIS II.

Ingevolge artikel 4, eerste lid, van de Wpg treft de verantwoordelijke de nodige maatregelen opdat politiegegevens, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, juist en nauwkeurig zijn. Hij verbetert of vernietigt politiegegevens of vult deze aan indien hem blijkt dat deze onjuist of onvolledig zijn.

2.1.2 Definitieve bevindingen

De hieronder beschreven bevindingen baseert de Autoriteit Persoonsgegevens op van het SIRENE-bureau ontvangen documenten en tijdens het onderzoek ter plaatse te Zoetermeer ontvangen informatie.

*Invulling door het SIRENE-bureau van de coördinatie van de controle op de kwaliteit van de in SIS II opgenomen gegevens*¹²

In 2003 heeft het College van Procureurs-Generaal op verzoek van de minister van Veiligheid en Justitie een beleidsregel opgesteld ten behoeve van politie en justitie, die moest bijdragen aan meer uniformiteit en een optimaal gebruik van de mogelijkheden van het SIS, de zogenaamde NSIS-instructie. Deze NSIS-instructie is aangepast en wordt per 1 maart 2012 niet langer aangeduid als instructie maar als handboek. De huidige versie dateert van 1 mei 2013 en wordt door de Nationale Politie aangeduid als "Handboek voor het gebruik van het NSIS en het internationaal signaleren". Dit handboek bevat de te volgen werkwijze voor het OM, de politie en het SIRENE-bureau.

Lokaal wachtbestand

Na invoer van een signalering door een politie-eenheid, de KMar of de IND in SIS II wordt de

¹² Op grond van artikel 7, tweede lid, van de SIS II Verordening en artikel 7, tweede lid, van het SIS II Besluit heeft Bureau SIRENE de taak om de controle op de kwaliteit van de in SIS II opgenomen informatie te coördineren.

concept-signalering eerst opgenomen in het lokale wachtbestand waar het 4 ogen-principe geldt. Er vindt derhalve een lokale controle plaats op juistheid en volledigheid van de signalering. Daarna wordt de signalering doorgevoerd in SIS II. Dit geldt voor elk type signalering uit de SIS II Verordening en het SIS II Besluit, met uitzondering van de signaleringen op grond van de artikelen 26 en 32 van het SIS II Besluit (uitlevering/overlevering en vermissing van personen).

SIRENE-wachtbestand

Bij de ontwikkeling van SIS II is er in Nederland voor gekozen om de signaleringen op grond van de artikelen 26 en 32 van het SIS II Besluit na lokale invoer in SIS II in het zogeheten SIRENE-wachtbestand op te nemen. Eerst na controle en goedkeuring door het SIRENE-bureau worden de desbetreffende signaleringen definitief in SIS II doorgevoerd. De controle door het SIRENE-bureau van de signaleringen op grond van de artikelen 26 en 32 van het SIS II Besluit heeft uitsluitend betrekking op de volledigheid (kwaliteit) van de gegevens. Daarnaast worden alle signaleringen waarbij sprake is van dubbele of strijdige signaleringen automatisch in het SIRENE-wachtbestand geplaatst alvorens deze in SIS II worden vastgelegd. Het SIRENE-bureau zet deze signaleringen terug op lokaal niveau onder vermelding van de reden van afkeuring. Het SIRENE-bureau kan ook in geval van een adviesverzoek van één van de eenheden andere dan de artikel 26 en 32 signaleringen controleren.

Tijdens het onderzoek ter plaatse is van de zijde van het SIRENE-bureau aangegeven dat het SIRENE-wachtbestand met daarin de artikel 26 en 32 signaleringen en de dubbele of strijdige signaleringen dagelijks wordt gecontroleerd. Deze controle kan door alle medewerkers van het SIRENE-bureau worden uitgevoerd. Voorts heeft het SIRENE-bureau meegedeeld dat is gebleken dat ook bij andere signaleringen dan de artikel 26 en 32 signaleringen regelmatig onjuistheden optreden. Dit bleek uit uitgedraaide rapportages waarbij opvalt dat in veel gevallen iets niet goed gaat. In het interview werd aangegeven dat niet alle eenheden dezelfde richtlijnen hanteren bij de invoer. Er is om die reden besloten om het technisch mogelijk te maken om ook de andere persoonssignaleringen - met uitzondering van de artikel 24 signaleringen - automatisch in het SIRENE-wachtbestand terecht te laten komen. De verwachting van het SIRENE-bureau is dat dit per 1 juni 2016 technisch uitvoerbaar zal zijn. Deze signaleringen zullen ook door medewerkers van het SIRENE-bureau worden gecontroleerd alvorens de signaleringen in SIS II worden opgenomen.

In de reactie van de Nationale Politie van 4 augustus 2016 op het rapport van voorlopige bevindingen geeft de Nationale Politie aan dat de werkwijze per 2 juni 2016 is aangepast en dat nu alle persoonssignaleringen (m.u.v. de vreemdelingensignaleringen), alsmede alle objectsignaleringen met reden /actie "inbeslagname i.v.m. strafprocedure" in het SIRENE-wachtbestand worden opgenomen ter uitoefening van de controle daarop.

Een vorm van nationale kwaliteitsaudit

Het SIRENE-bureau refereert in de brief van 7 maart 2016 voor wat betreft de nationale kwaliteitsaudit aan de laatst uitgevoerde SIS/Bureau SIRENE evaluatie uit 2015. Dit betreft volgens het SIRENE-bureau een internationale audit naar de werking van SIS II, het SIRENE-bureau en de toepassing van SIS II binnen de Nationale Politie en de KMar. Hiermee wordt klaarblijkelijk bedoeld op de in september 2015 in Nederland uitgevoerde Schengenevaluatie zoals bedoeld in Verordening (EU) nr. 1053/2013 van de Raad van 7 oktober 2013, hetgeen ook bleek bij de interviews. Ook geeft het SIRENE-bureau in deze brief aan dat zij niet beschikt over een rapportage inzake een nationale kwaliteitsaudit als bedoeld in artikel 1.15. van het SIRENE-handboek. Het SIRENE-bureau beschouwt de controle van signaleringen in het

SIRENE-wachtbestand als een vorm van permanente audit. Het SIRENE-bureau heeft tijdens het interview aangegeven te zullen bekijken of de werkzaamheden van het SIRENE-bureau kunnen worden meegenomen in de Wpg-audit zoals bedoeld in artikel 33 van de Wpg. Ten tijde van het onderzoek ter plaatse had het SIRENE-bureau nog geen contact opgenomen met de Gegevensautoriteit bij de Nationale Politie.

Nationale normen die gelden bij de opleiding van gebruikers inzake beginselen en werkmethoden op het gebied van gegevenskwaliteit

Het SIRENE-bureau geeft aan dat er geen nationale normen inzake beginselen en werkmethoden op het gebied van gegevenskwaliteit zijn opgesteld door de Nationale Politie in samenspraak met het SIRENE-bureau. Het SIRENE-bureau heeft geen rol bij de opleiding van gebruikers inzake beginselen en werkmethoden op het gebied van gegevenskwaliteit. De opleiding van gebruikers wordt verzorgd door de Eenheden van de Nationale Politie. Bij de overgang naar SIS II is een in samenspraak met de Eenheden opgesteld algemeen schrijven uitgegaan, te weten het “Procesontwerp behandelen signaleringen” van 22 mei 2008, waarin is vermeld hoe signaleringen moeten worden ingevoerd, gemuteerd of verwijderd.

Procedures die worden gehanteerd door het SIRENE-bureau en het NCB Interpol om elkaar op de hoogte te stellen van treffers en van het verwijderen van signaleringen

Het SIRENE-bureau en het NCB Interpol Den Haag zijn onderdeel van het LIRC. In Nederland fungeert het SIRENE-bureau buiten kantoortijden tevens als aanspreekpunt voor het NCB Interpol. De medewerkers van het SIRENE-bureau en het NCB Interpol hebben inzage in elkaars registers, werkzaamheden en procedures. Het elkaar informeren over treffers en het verwijderen van signaleringen is niet als zodanig in een werkprocedure binnen het LIRC vastgelegd. Het SIRENE-bureau ontvangt een dag na het vervallen van een signalering automatisch een melding in haar logboek. Het SIRENE-bureau controleert of een signalering ook via Interpol werd verspreid. In dat geval verwijderd het SIRENE-bureau de signalering ook uit het systeem van Interpol. Hier vindt geen controle op plaats. Indien Interpol rechtstreeks wordt benaderd voor een verwijdering uit de systemen van Interpol, dan neemt Interpol contact op met het SIRENE-bureau voor de verwijdering van die signalering uit N.SIS II.

Expiratie van signaleringen

Bij de vastlegging van een signalering wordt geautomatiseerd een expiratedatum toegekend. Twee maanden voordat een signalering expireert, krijgen de Eenheden geautomatiseerd een rapport met de signaleringen die zullen expireren indien deze niet door de Eenheden worden verwijderd, ingetrokken of verlengd. Het SIRENE-bureau ontvangt een dag na de expiratie van een signalering een geautomatiseerde melding in haar logboek. Vervolgens controleert het SIRENE-bureau of de signalering terecht is geëxpireerd. Het SIRENE-bureau informeert de Eenheid indien twijfel bestaat omtrent de vraag of de signalering had moeten worden verlengd.

Invoer signaleringen door het SIRENE-bureau

Naast de hierboven beschreven taak op grond van artikel 7 van de SIS II Verordening en het SIS II Besluit betreffende de coördinatie van de controle op de kwaliteit van de in SIS II ingevoerde signaleringen is de politie ook een van de partijen die zelf een taak heeft om signaleringen in SIS II in te voeren. Het gros van de signaleringen wordt daarbij door de nationale politie-eenheden ingevoerd, maar in het geval een eenheid niet wordt ondersteund door een infodesk dan wordt de signalering door Bureau SIRENE ingevoerd. Dit betreft signaleringen die zijn aangeleverd door de Landelijke Eenheid van de Nationale Politie en door het Fugitive Active Search Team (hierna: FAST). Dit team houdt zich bezig met het opsporen van gezochte personen. Door medewerkers van het SIRENE-bureau vindt een kwaliteitscontrole

ten aanzien van de aangeleverde signalering plaats alvorens deze wordt ingevoerd. Indien sprake is van onjuiste of onvolledige gegevens neemt het SIRENE-bureau contact op met FAST of de Landelijke Eenheid. Tijdens de interviews is van de zijde van het SIRENE-bureau aangegeven dat in de werkprocessen staat dat wordt gewerkt volgens het 4 ogen-principe. Dit houdt in dat een andere medewerker dan de medewerker die de signalering heeft ingevoerd, de ingevoerde signalering controleert. Het 4 ogen-principe blijkt in de praktijk bij het SIRENE-bureau zelf soms moeilijk werkbaar omdat er te weinig personeel beschikbaar is. In het Handboek Gebruikers SMC is in paragraaf 8.6. opgenomen dat nadat een persoonssignalering ingevoerd of gewijzigd is, een lokale controle dient plaats te vinden. Voorheen moest dit door een andere persoon gebeuren, maar met de komst van SIS II mag de invoerder/muteerder ook zelf de gegevens controleren op juistheid en volledigheid. Het systeem maakt het derhalve mogelijk dat medewerkers van het SIRENE-bureau de ingevoerde signalering zelf kunnen controleren en bevestigen zodat de signalering definitief in SIS II wordt opgenomen.

2.1.3 Beoordeling

Invulling door het SIRENE-bureau van de coördinatie van de controle op de kwaliteit van de in SIS II opgenomen gegevens¹³

Ingevolge artikel 7, tweede lid, van de SIS II Verordening en het SIS II Besluit coördineert het SIRENE-bureau de kwaliteitscontrole van de in SIS II opgenomen informatie.

Ingevolge artikel 4, eerste lid, van de Wpg treft de verantwoordelijke de nodige maatregelen opdat politiegegevens, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, juist en nauwkeurig zijn. Hij verbetert of vernietigt politiegegevens of vult deze aan indien hem blijkt dat deze onjuist of onvolledig zijn.

Lokaal wachtbestand

Met betrekking tot de controle op de kwaliteit van de in SIS II ingevoerde signaleringen stelt de Autoriteit Persoonsgegevens vast dat na invoer van een signalering door een politie-eenheid, de KMar of de IND in SIS II de concept-signalering eerst wordt opgenomen in het lokale wachtbestand waar het 4 ogen-principe geldt. Derhalve vindt een lokale controle plaats op de juistheid en volledigheid van de signalering. Er is niet geconstateerd dat het SIRENE-bureau op enigerlei wijze de kwaliteitscontrole van de door de aangesloten partijen in SIS II ingevoerde signaleringen coördineert.

Ten aanzien van de signaleringen van de Landelijke Eenheid en FAST die door het SIRENE-bureau zelf worden ingevoerd, is door het SIRENE-bureau aangegeven dat in het Handboek Gebruikers SMC is opgenomen dat de medewerker van het SIRENE-bureau die de signalering invoert, deze ingevoerde signalering zelf kan controleren en bevestigen. Verder is tijdens het onderzoek ter plaatse gebleken dat het 4 ogen-principe door het SIRENE-bureau niet in alle gevallen wordt toegepast. Het gebruik van het 4-ogen principe is een mogelijk controlemechanisme om de juistheid en volledigheid van de signalering te checken. Tijdens het onderzoek is niet gebleken van een ander soort controle op de juistheid en volledigheid van de signalering.

Nu is gebleken dat het 4 ogen-principe door het SIRENE-bureau niet in alle gevallen wordt toegepast en daarnaast niet is gebleken dat het SIRENE-bureau de kwaliteitscontrole van de door hen zelf in SIS II ingevoerde signaleringen op een andere wijze coördineert, voldoet het SIRENE-bureau hiermee niet aan de in artikel 7, tweede lid, van de rechtsinstrumenten voor SIS II opgenomen taak, te weten het coördineren van de kwaliteitscontrole van de in SIS II opgenomen gegevens. De coördinatie van de

¹³ Op grond van artikel 7, tweede lid, van de SIS II Verordening en artikel 7, tweede lid, van het SIS II Besluit heeft Bureau SIRENE de taak om de controle op de kwaliteit van de in SIS II opgenomen informatie te coördineren.

kwaliteitscontrole is een in de rechtsinstrumenten van SIS II opgenomen verplichting met als achterliggend doel te waarborgen dat gegevens juist en nauwkeurig zijn. Een dergelijke waarborg ter bescherming van de kwaliteit van de gegevensverwerking is ook neergelegd in artikel 4 eerste lid, van de Wpg waar is bepaald dat de verantwoordelijke de nodige maatregelen treft opdat de politiegegevens, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, juist en nauwkeurig zijn. Dit leidt tot de conclusie dat evenmin wordt voldaan aan artikel 4, eerste lid, van de Wpg omdat de verantwoordelijke daarmee onvoldoende maatregelen heeft genomen opdat de politiegegevens, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, juist en nauwkeurig zijn.

SIRENE wachtbestand

Gebleken is dat bij het SIRENE-bureau een wachtbestand bestaat waarin de signaleringen op grond van de artikelen 26 en 32 van het SIS II Besluit die door de aangesloten partijen zijn ingevoerd eerst worden geplaatst. Pas na controle door het SIRENE-bureau worden deze signaleringen definitief in SIS II doorgevoerd. De SIS II signaleringen van personen op grond van artikel 24 van de SIS II Verordening¹⁴ en de artikelen 34¹⁵ en 36¹⁶, van het SIS II Besluit vallen geheel buiten deze controle. Het SIRENE-bureau coördineert derhalve ten aanzien van de signaleringen anders dan die op grond van de artikelen 26 en 32 van het SIS II Besluit niet de controle op de kwaliteit. Daarbij merkt de Autoriteit Persoonsgegevens op dat bij het onderzoek ter plaatse is gebleken dat het SIRENE-bureau ervan op de hoogte is dat bij deze signaleringen die niet in het SIRENE-wachtbestand worden geplaatst regelmatig onjuistheden optreden en om die reden heeft besloten op termijn de andere dan de artikel 26 en 32 signaleringen eveneens in het SIRENE-wachtbestand te plaatsen.

Tijdens de fase van de voorlopige bevindingen is niet gebleken dat de verantwoordelijke inmiddels de vereiste maatregelen had getroffen om de overige signaleringen ook in het SIRENE-wachtbestand te plaatsen teneinde ervoor te zorgen dat de desbetreffende signaleringen, gelet op de doeleinden waarvoor deze worden verwerkt, juist en nauwkeurig zijn.

In de reactie van de Nationale Politie van 4 augustus 2016 op het rapport van voorlopige bevindingen geeft de Nationale Politie aan dat de werkwijze per 2 juni 2016 is aangepast en dat nu alle persoonssignaleringen (m.u.v. de vreemdelingensignaleringen), alsmede alle objectsignaleringen met reden /actie "inbeslagname i.v.m. strafprocedure" in het SIRENE -wachtbestand worden opgenomen ter uitoefening van de controle daarop.

Ten aanzien van de vreemdelingensignaleringen op grond van artikelen 24 van de SIS II Verordening dienen de SIRENE-bureaus eveneens ingevolge artikel 7, tweede lid, van de SIS II Verordening, de controle op de kwaliteit van de in SIS II opgenomen informatie te coördineren. Ten aanzien van de signalering op grond van artikel 24 SIS II Verordening is de werkwijze niet aangepast. Het SIRENE-bureau handelt daarmee in strijd met artikel 7, tweede lid, van de SIS II Verordening.

Nu het SIRENE-bureau niet voldoet aan de in artikel 7, tweede lid, van de rechtsinstrumenten voor SIS II opgenomen taak, te weten het coördineren van de kwaliteitscontrole van de in SIS II opgenomen gegevens, heeft de verantwoordelijke onvoldoende maatregelen getroffen voor een kwaliteitscontrole van de in SIS II verwerkte gegevens. De coördinatie van de kwaliteitscontrole is een in de rechtsinstrumenten van SIS II opgenomen verplichting met als achterliggend doel te waarborgen dat gegevens juist en nauwkeurig zijn.

¹⁴ signaleringen met het oog op weigering van toegang of verblijf.

¹⁵ Signaleringen van personen die worden gezocht met het oog op een gerechtelijke procedure.

¹⁶ Signaleringen van personen en voorwerpen met het oog op onopvallende controles of gerichte controles.

Een dergelijke waarborg ter bescherming van de kwaliteit van de gegevensverwerking is ook neergelegd in artikel 4 Wpg, eerste lid waar is bepaald dat de verantwoordelijke de nodige maatregelen treft opdat de politiegegevens, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, juist en nauwkeurig zijn. Dit leidt tot de conclusie dat evenmin wordt voldaan aan artikel 4, eerste lid, van de Wpg omdat de verantwoordelijke daarmee onvoldoende maatregelen heeft genomen opdat de politiegegevens, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, juist en nauwkeurig zijn.

Kwaliteitsaudit

Ingevolge artikel 1.15. van het SIRENE-handboek dient een vorm van nationale kwaliteitsaudit plaats te vinden.

Dit betekent dat de verantwoordelijke bij een audit met behulp van een systeem van monitoring dient na te gaan in hoeverre de getroffen verwerkingsmaatregelen en procedures de doelstelling van de wettelijke normen en het beleid realiseren. De resultaten van de uitgevoerde monitoring vormen de basis voor eventuele correctieve acties, aanpassing van getroffen maatregelen en procedures dan wel bijstelling van het geformuleerde beleid¹⁷

Om op systematische wijze te toetsen of op adequate wijze uitvoering is gegeven aan de wettelijke bepalingen, dient bij een audit een beoordeling plaats te vinden van de opzet en het bestaan van maatregelen en procedures die zijn getroffen en die in de borging van de wettelijke eisen moeten voorzien. Tevens dient een beoordeling plaats te vinden van de werking van de getroffen maatregelen en procedures¹⁸.

Het SIRENE-bureau heeft in het kader van de vraag naar de rapportage van de laatst uitgevoerde nationale kwaliteitsaudit als bedoeld in artikel 1.15. van het SIRENE-handboek, in de schriftelijke antwoorden gerefereerd aan de internationale evaluatie met betrekking tot de werking van SIS II, het SIRENE-bureau en de toepassing van SIS II binnen de Nationale Politie en de Koninklijke Marechaussee.

De Autoriteit Persoonsgegevens merkt hierbij op dat het evaluatiemechanisme voor de controle van en het toezicht op de toepassing van het Schengenacquis is geregeld in de Verordening Nr. 1053/2013 van 7 oktober 2013. Het SIRENE-handboek is een uitvoeringsbesluit van de commissie van 29 januari 2015 dat dient ter vervanging van het uitvoeringsbesluit van 2013. Het nu geldende SIRENE-handboek dateert van na de Verordening tot instelling van het evaluatiemechanisme. In dit SIRENE-handboek is in artikel 1.15. de verplichting ten aanzien van een nationale kwaliteitsaudit vastgelegd. Daarmee is niet beoogd om met het instellen van het evaluatiemechanisme het SIRENE-bureau te ontslaan van de verplichting om een nationale kwaliteitsaudit zoals bedoeld in artikel 1.15. van het SIRENE-handboek uit te (laten) voeren. Het SIRENE-bureau heeft verder aangegeven niet te beschikken over een rapportage inzake een nationale kwaliteitsaudit.

Anders dan het SIRENE-bureau stelt, kan de controle van signaleringen in het SIRENE-wachtbestand niet worden aangemerkt als een permanente audit. In dit verband is van belang dat de kwaliteitsaudit die het SIRENE-bureau dient uit te (laten) voeren betrekking moet hebben op de wijze waarop het verwerken van SIS II-gegevens door de instanties met toegang tot SIS II-gegevens is georganiseerd. Er is niet gebleken van een systematisch en gedocumenteerd proces om de kwaliteit van de in SIS II opgenomen informatie te toetsen aan vooraf bepaalde criteria, waaronder een beoordeling van de verhouding signaleringen/treffers en van de inhoud van gegevens. Daarnaast is uit de door het SIRENE-bureau schriftelijk gegeven antwoorden en tijdens het onderzoek ter plaatse gebleken dat uitsluitend de signaleringen op grond van de

¹⁷ Kamerstukken II 2005/06 30327, nr. 3. P.90

¹⁸ NvT bij het besluit van 14 december 2007, Stb. 2007,550,p.108

artikelen 26 en 32 van de rechtsinstrumenten voor SIS II structureel in het SIRENE-wachtbestand worden opgenomen en door het SIRENE-bureau worden gecontroleerd.

De kwaliteitsaudit van gegevens die dient plaats te vinden moet betrekking hebben op de wijze waarop het verwerken van SIS II-gegevens door de instanties met toegang tot SIS II-gegevens is georganiseerd. Een kwaliteitsaudit heeft tot doel de controle op de kwaliteit te waarborgen. Nu geen vorm van nationale kwaliteitsaudit van dergelijke gegevens heeft plaatsgevonden en de werkzaamheden van het SIRENE-bureau ook geen deel uitmaken van de Wpg-audit is door de verantwoordelijke niet gecoördineerd op deze vorm van kwaliteitscontrole. Daarmee wordt gehandeld in strijd met de in artikel 7, lid 2, van de rechtsinstrumenten voor SIS II opgenomen taak, te weten het coördineren van de kwaliteitscontrole van de in SIS II opgenomen gegevens en de uitwerking daarvan in artikel 1.15. van het SIRENE-handboek. De coördinatie van de kwaliteitscontrole is een in de rechtsinstrumenten van SIS II opgenomen verplichting met als achterliggend doel te waarborgen dat gegevens juist en nauwkeurig zijn. Een dergelijke waarborg ter bescherming van de kwaliteit van de gegevensverwerking is ook neergelegd in artikel 4 Wpg, eerste lid waar is bepaald dat de verantwoordelijke de nodige maatregelen treft opdat de politiegegevens, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, juist en nauwkeurig zijn. Nu er geen audits hebben plaatsgevonden, noch op andere wijze voldoende is aangetoond dat de Nationale Politie maatregelen heeft genomen opdat de politiegegevens, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, juist en nauwkeurig zijn volgt hieruit dat artikel 4, eerste lid, van de Wpg is overtreden.

Nationale normen die gelden bij de opleiding van gebruikers inzake beginselen en werkmethode op het gebied van gegevenskwaliteit

Nu door de Nationale Politie in samenspraak met het SIRENE-bureau geen nationale normen inzake beginselen en werkmethode op het gebied van gegevenskwaliteit zijn opgesteld en ook niet op andere wijze controle wordt uitgeoefend op de gegevenskwaliteit zoals de verwerkingen van het SIRENE bureau te betrekken bij de Wpg audit, wordt gehandeld in strijd met de in artikel 7, lid 2, van de rechtsinstrumenten voor SIS II opgenomen taak, te weten het coördineren van de kwaliteitscontrole van de in SIS II opgenomen gegevens en de uitwerking daarvan in artikel 1.15. van het SIRENE-handboek.

Nu het SIRENE-bureau niet voldoet aan de in artikel 7, tweede lid, van de rechtsinstrumenten voor SIS II opgenomen taak, te weten het coördineren van de kwaliteitscontrole van de in SIS II opgenomen gegevens, heeft de verantwoordelijke onvoldoende maatregelen getroffen voor een kwaliteitscontrole van de in SIS II verwerkte gegevens. De coördinatie van de kwaliteitscontrole is een in de rechts instrumenten van SIS II opgenomen verplichting met als achterliggend doel te waarborgen dat gegevens juist en nauwkeurig zijn. Een dergelijke waarborg ter bescherming van de kwaliteit van de gegevensverwerking is ook neergelegd in artikel 4 Wpg, eerste lid waar is bepaald dat de verantwoordelijke de nodige maatregelen treft opdat de politiegegevens, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, juist en nauwkeurig zijn.

Procedures die worden gehanteerd door het SIRENE-bureau en het NCB Interpol om elkaar op de hoogte te stellen van treffers en van het verwijderen van signaleringen

Ingevolge artikel 1.8.4. van het SIRENE-handboek zien de lidstaten er, in verband met de taak van het SIRENE-bureau om de coördinatie en verificatie van de kwaliteit van de informatie in SIS II te waarborgen, op toe dat de SIRENE-bureaus en de NCB's elkaar op de hoogte stellen van treffers en van het verwijderen van signaleringen. Tijdens het onderzoek ter plaatse is gebleken dat er geen specifieke werkprocessen bestaan die regelen hoe de medewerkers van het SIRENE-bureau en het NCB Interpol

elkaar op de hoogte stellen van treffers en het verwijderen van signaleringen. Uit de interviews is echter gebleken dat het SIRENE-bureau en het NCB Interpol elkaar op de hoogte stellen van treffers en van het verwijderen van signaleringen.

Nu niet is voorzien is in werkprocessen of procedures die betrekking hebben op welke wijze het SIRENE-bureau en het NCB Interpol elkaar op de hoogte stellen van treffers en van het verwijderen van signaleringen, wordt gehandeld in strijd met de in artikel 7, lid 2, van de rechtsinstrumenten voor SIS II opgenomen taak, te weten het coördineren van de kwaliteitscontrole van de in SIS II opgenomen gegevens. De coördinatie van de kwaliteitscontrole is een in de rechts instrumenten van SIS II opgenomen verplichting met als achterliggend doel te waarborgen dat gegevens juist en nauwkeurig zijn. Een dergelijke waarborg ter bescherming van de kwaliteit van de gegevensverwerking is ook neergelegd in artikel 4 Wpg, eerste lid waar is bepaald dat de verantwoordelijke de nodige maatregelen treft opdat de politiegegevens, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, juist en nauwkeurig zijn. Nu er geen specifieke werkprocessen bestaan die regelen hoe de medewerkers van het SIRENE-bureau en het NCB Interpol elkaar op de hoogte stellen van treffers en het verwijderen van signaleringen en hieraan noch op andere wijze vorm gegeven is, door bijvoorbeeld het systematisch vastleggen van de treffers en het verwijderen van signaleringen waarvan men elkaar op de hoogte moet stellen en ook heeft gesteld. Dit leidt tot de conclusie dat evenmin wordt voldaan aan artikel 4, eerste lid, van de Wpg omdat de verantwoordelijke daarmee onvoldoende maatregelen heeft genomen opdat de politiegegevens, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, juist en nauwkeurig zijn.

Expiratie van signaleringen

Met betrekking tot de coördinatie van de kwaliteitscontrole door het SIRENE-bureau om ervoor te zorgen dat de aangesloten partijen tijdig signaleringen die gaan expireren controleren, stelt de Autoriteit Persoonsgegevens vast dat de Eenheden automatisch op de hoogte worden gebracht van de te expireren signaleringen. Voorts is gebleken dat het SIRENE-bureau controleert of de expiratie van signaleringen terecht is. Het SIRENE-bureau handelt hiermee conform artikel 7, lid 2, van de rechtsinstrumenten voor SIS II.

Nu het SIRENE-bureau voldoet aan de in artikel 7, tweede lid, van de rechtsinstrumenten voor SIS II opgenomen taak, te weten het coördineren van de kwaliteitscontrole van de in SIS II opgenomen gegevens, heeft de verantwoordelijke voldoende maatregelen getroffen voor een kwaliteitscontrole van de in SIS II verwerkte gegevens.

De coördinatie van de kwaliteitscontrole is een in de rechts instrumenten van SIS II opgenomen verplichting met als achterliggend doel te waarborgen dat gegevens juist en nauwkeurig zijn. Een dergelijke waarborg ter bescherming van de kwaliteit van de gegevensverwerking is ook neergelegd in artikel 4, eerste lid, van de Wpg waar is bepaald dat de verantwoordelijke de nodige maatregelen treft opdat de politiegegevens, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, juist en nauwkeurig zijn. Nu er sprake van is dat eenheden automatisch op de hoogte worden gebracht van te expireren signaleringen en tevens wordt gecontroleerd door het bureau of de expiratie terecht is, is voldoende aangetoond dat de Nationale Politie maatregelen heeft genomen opdat de politiegegevens, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, juist en nauwkeurig zijn. Hieruit volgt dat eveneens wordt voldaan aan de verplichtingen van artikel 4, eerste lid, van de Wpg.

2.2 Invulling door het SIRENE-bureau van de verplichting om SIRENE-bestanden na verwijdering uit SIS II te wissen

2.2.1 Norm

In artikel 12, vierde lid, van de rechtsinstrumenten voor SIS II is bepaald dat de registers alleen voor het in de leden 1 en 2 genoemde doel mogen worden gebruikt en ten vroegste één jaar en uiterlijk drie jaar na de aanleg ervan worden verwijderd. De registers die het relaas van de signaleringen bevatten, worden één tot drie jaar na de verwijdering van de signaleringen gewist.

Ingevolge artikel 29, eerste lid, van de SIS II Verordening worden de in SIS II overeenkomstig deze verordening opgenomen signaleringen niet langer bewaard dan nodig is voor het nagestreefde doel. Ingevolge het tweede lid toetst de signalerende lidstaat uiterlijk drie jaren na de opname van een dergelijke signalering in SIS II de noodzaak van verdere bewaring.

Ingevolge het derde lid stelt elke lidstaat in voorkomend geval volgens zijn nationale recht kortere toetsingstermijnen vast.

Ingevolge het vierde lid kan een signalerende lidstaat, op grond van een uitvoerige individuele beoordeling, die schriftelijk wordt vastgelegd, vóór het verstrijken van de toetsingstermijn tot verdere bewaring van een signalering besluiten indien dit voor het met de signalering nagestreefde doel vereist is. In dat geval is lid 2 van toepassing op verlenging. Elke verlenging van een signalering wordt aan CS-SIS¹⁹ meegedeeld.

Ingevolge het vijfde lid worden signaleringen na afloop van de in lid 2 bedoelde toetsingstermijn automatisch gewist, behalve wanneer de signalerende lidstaat de verlenging van de signalering aan CS-SIS heeft meegedeeld, overeenkomstig lid 4. CS-SIS stelt de lidstaten vier maanden op voorhand automatisch in kennis van de in het systeem geprogrammeerde verwijdering.

Ingevolge artikel 38, eerste lid, van de SIS II Verordening en artikel 53, eerste lid van het SIS II Besluit houden de lidstaten in het SIRENE-bureau een verwijzing naar de aan een signalering ten grondslag liggende beslissingen bij, ter ondersteuning van de uitwisseling van aanvullende informatie.²⁰

Ingevolge het tweede lid worden persoonsgegevens die door het SIRENE-bureau naar aanleiding van een informatie-uitwisseling in bestanden zijn opgeslagen, niet langer bewaard dan de periode die nodig is om het doel waarvoor zij werden verstrekt, te verwezenlijken. Zij worden in ieder geval geschrapt uiterlijk één jaar nadat de betrokken signalering uit SIS II is verwijderd.

Ingevolge het derde lid laat lid 2 het recht van een lidstaat onverlet om in nationale bestanden gegevens te bewaren over een specifieke signalering die door die lidstaat is verricht, of over een signalering in verband waarmee op zijn grondgebied een maatregel is genomen. De periode gedurende welke dergelijke gegevens in die bestanden mogen worden bewaard, wordt geregeld door de nationale wetgeving.

¹⁹ Ingevolge artikel 4, eerste lid, aanhef en onder a, van de SIS II Verordening bestaat SIS II uit een centraal systeem ("centrale SIS II") bestaande uit:

- een technisch ondersteunende functie ("CS-SIS") die een databank, de "SIS II-databank" bevat;
- een uniforme nationale interface ("NI-SIS").

²⁰ Ingevolge artikel 3, aanhef en onder b, van de SIS II Verordening wordt onder "aanvullende informatie" verstaan: niet in SIS II opgeslagen informatie die echter gerelateerd is aan SIS II signaleringen, en die wordt uitgewisseld:

- i) om de lidstaten in staat te stellen onderling overleg te plegen of elkaar inlichtingen te verstrekken bij de opname van een signalering;
- ii) na een treffer zodat de passende maatregel kan worden uitgevoerd;
- iii) indien de gevraagde maatregel niet kan worden uitgevoerd;
- iv) inzake de kwaliteit van de SIS II gegevens;
- v) inzake de compatibiliteit en de prioriteit van signaleringen;
- vi) inzake de uitoefening van het recht van toegang.

In artikel 1.16. van het SIRENE-handboek is bepaald dat persoonsgegevens die door het SIRENE-bureau naar aanleiding van informatie-uitwisseling in bestanden zijn opgeslagen overeenkomstig artikel 12, lid 4, van de rechtsinstrumenten voor SIS II niet langer worden bewaard dan nodig is om het doel waarvoor zij werden verstrekt, te verwezenlijken. In de regel worden deze gegevens verwijderd onmiddellijk nadat de signalering waarop zij betrekking hebben uit SIS II is verwijderd, en in ieder geval uiterlijk één jaar na de verwijdering van de signalering uit SIS II. Het kan echter zo zijn dat gegevens die betrekking hebben op een signalering die een lidstaat heeft ingevoerd of op een signalering in verband waarmee actie is ondernomen op het grondgebied van die lidstaat, overeenkomstig de nationale wetgeving langer mogen worden bewaard.

In artikel 4, tweede lid, van de Wpg, treft de verantwoordelijke de nodige maatregelen opdat politiegegevens worden verwijderd of vernietigd zodra zij niet langer noodzakelijk zijn voor het doel waarvoor ze zijn verwerkt of dit door enige wettelijke bepaling wordt vereist.

2.2.2 Definitieve bevindingen

De hieronder beschreven bevindingen baseert de Autoriteit Persoonsgegevens op van het SIRENE-bureau ontvangen documenten, tijdens het onderzoek ter plaatse te Zoetermeer ontvangen informatie en de e-mail van 31 mei 2016 als antwoord op aanvullende vragen door de Autoriteit Persoonsgegevens.

Verwijderen van aanvullende gegevens

Aanvullende gegevens worden opgeslagen in het SIRENE-berichtenverkeer onder het nummer dat door SIS II automatisch wordt aangemaakt voor iedere nieuwe signalering. Dit zogenaamde SIDnr. wordt eenmalig afgegeven en is daarmee gekoppeld aan een signalering. Op het moment dat een signalering in SIS II komt te vervallen, wordt geautomatiseerd een specifiek bericht naar het SIRENE-berichtenverkeer verstuurd. Indien een signalering en daarmee het SIDnr. vervalt, dan vervalt op basis van dit bericht na één jaar automatisch de aanvullende informatie in het SIRENE-berichtenverkeer die betrekking heeft op het betreffende SIDnr.

Excel bestand dat door het SIRENE-bureau wordt bijgehouden

Tijdens het onderzoek ter plaatse is tijdens het dossieronderzoek gebleken dat bij het SIRENE-bureau op de F-schijf Excelsheets zijn opgeslagen met daarin door het SIRENE-bureau opgeslagen signaleringen vanaf 1992. Aangegeven werd dat de lijst alleen voor intern gebruik was om zicht te houden op de door het SIRENE-bureau uitgevoerde werkzaamheden en in geval er vragen kwamen. Ook werd aangegeven dat deze informatie niet anders was dan de informatie in de politieregisters.

Bij e-mail van 31 mei 2016 heeft het SIRENE-bureau desgevraagd aangegeven dat het Excel bestand uitsluitend de Nederlandse artikel 26-signaleringen betreft. Het bestand bevat het SIDnr, de personalia van de gezochte persoon, de datum van intrekking van de signalering en de naam van de signalerende autoriteit. Het doel van het bewaren van deze gegevens is er volgens het SIRENE-bureau in gelegen dat de door Nederland gesignaleerde personen overzichtelijk worden gemaakt en dat een naslagwerk voorhanden is voor het beantwoorden van vragen van het Openbaar Ministerie of de Internationale Rechtshulp Centra. De praktijk heeft geleerd dat het kunnen terugzoeken in dit overzicht een waardevolle bijdrage levert bij het beantwoorden van vragen. Het overzicht bevat alleen gegevens die ook in BVH en Luris beschikbaar zijn met dien verstande dat het SIDnr. aan het overzicht van SIRENE is toegevoegd. Desgevraagd heeft het SIRENE-bureau aangegeven dat de Excel lijst een interne administratie is die voor interne doeleinden wordt gebruikt en er geen juridische grondslag is voor het verwerken van deze

gegevens. Daarbij heeft het SIRENE-bureau reeds aangegeven dat: “Het gesprek met de Autoriteit Persoonsgegevens reden is voor het SIRENE-bureau om het bestand te schonen en daar waar nodig aan te passen.”

In de reactie van de Nationale Politie van 4 augustus 2016 op het rapport van voorlopige bevindingen geeft de Nationale Politie aan dat de bewaartermijnen zijn aangepast aan de SIS-regelgeving en de Wpg en dat alle overige (oudere) gegevens zijn vernietigd.

2.2.3 Beoordeling

Verwijderen van aanvullende gegevens uit SIRENE-bestanden

Ten aanzien van het verwijderen van aanvullende gegevens is uit de van het SIRENE-bureau ontvangen documenten, de interviews en het onderzoek ter plaatse gebleken dat wanneer een signalering in SIS II komt te vervallen, geautomatiseerd een specifiek bericht naar het SIRENE-berichtenverkeer wordt verstuurd. Op basis van dit bericht komt het dossier te vervallen. Indien een signalering en daarmee het SIDnr. in SIS II vervalt, dan vervalt de aanvullende informatie in het SIRENE-berichtenverkeer die betrekking heeft op het betreffende SIDnr. na één jaar automatisch. De Autoriteit Persoonsgegevens stelt vast dat de aanvullende gegevens uiterlijk één jaar nadat de signalering uit SIS II is verwijderd, worden verwijderd.

De Autoriteit Persoonsgegevens constateert dat hiermee wordt voldaan aan de artikelen 12, vierde lid, van de SIS II Verordening en het SIS II Besluit, ingevolge waarvan de registers die het relaas van de signaleringen bevatten één tot drie jaar na de verwijdering van de signaleringen worden gewist.

Voorts wordt voldaan aan artikel 38 van de SIS II Verordening en artikel 53 van het SIS II Besluit, waar in het tweede lid is bepaald dat persoonsgegevens die door het SIRENE-Bureau naar aanleiding van een informatie-uitwisseling in bestanden zijn opgeslagen, niet langer worden bewaard dan de periode die nodig is om het doel waarvoor zij werden verstrekt, te verwezenlijken. Zij worden in ieder geval geschrapt uiterlijk één jaar nadat de signalering uit SIS II is verwijderd.

Tevens wordt voldaan aan artikel 1.16. van het SIRENE-handboek, waarin onder meer is bepaald dat persoonsgegevens die door het SIRENE-bureau naar aanleiding van informatie-uitwisseling in bestanden zijn opgeslagen overeenkomstig artikel 12, lid 4, van de rechtsinstrumenten voor SIS II in ieder geval uiterlijk één jaar na de verwijdering van de signalering uit SIS II worden verwijderd.

Het SIRENE-bureau voldoet aan de termijnen zoals bepaald in artikel 12, vierde lid, van de SIS II Verordening en het SIS II Besluit en artikel 38 van de SIS II Verordening en artikel 53 van het SIS II Besluit. De Autoriteit Persoonsgegevens heeft vastgesteld dat op basis van (geautomatiseerde) procedures aanvullende gegevens uit SIRENE-bestanden worden verwijderd. Daarmee is voldoende aangetoond dat de Nationale Politie maatregelen heeft genomen opdat de politiegegevens, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, juist en nauwkeurig zijn. Hieruit volgt dat voldaan wordt aan de verplichtingen van artikel 4, eerste lid, van de Wpg.

Ook wordt daarmee voldaan aan artikel 4, tweede lid, van de Wpg omdat de verantwoordelijke daarmee voldoende maatregelen heeft genomen opdat de politiegegevens worden verwijderd of vernietigd zodra zij niet langer noodzakelijk zijn voor het doel waarvoor ze verwerkt worden of dit door enig andere wettelijke bepaling wordt vereist.

Excel bestand dat door het SIRENE-bureau wordt bijgehouden

Bij het onderzoek ter plaatse is tijdens het dossieronderzoek gebleken dat het SIRENE-bureau beschikt over een Excel bestand met daarin de door het SIRENE-bureau opgeslagen Nederlandse artikel 26-signaleringen vanaf 1992.

Uit artikel 12, vierde lid, van de SIS II Verordening en het SIS II besluit volgt dat de registers alleen voor het in de leden 1 en 2 van artikel 12 genoemde doel mogen worden gebruikt en ten vroegste één jaar en uiterlijk drie jaar na de aanleg ervan worden verwijderd.

Uit artikel 38, derde lid, van de SIS II Verordening en artikel 53, derde lid, van het SIS II Besluit volgt dat gegevens over een specifieke signalering die door die lidstaat is verricht, of over een signalering in verband waarmee op zijn grondgebied een maatregel is genomen, bewaard mogen worden in nationale bestanden. De periode gedurende welke deze gegevens mogen worden bewaard, wordt geregeld door de nationale wetgeving.

Ingevolge artikel 3, eerste lid, van de Wpg worden politiegegevens slechts verwerkt voor zover dit noodzakelijk is voor de bij of krachtens deze wet geformuleerde doeleinden.

Nu het SIRENE-bureau echter uitdrukkelijk heeft aangegeven dat geen juridische grondslag bestaat voor het verwerken van de desbetreffende gegevens in het Excel bestand, en ook overigens niet van een grondslag is gebleken, concludeert de Autoriteit Persoonsgegevens dat het verwerken van deze gegevens in strijd is met artikel 12, vierde lid, van het SIS II Besluit, alsmede artikel 3, eerste lid, van de Wpg.

In de reactie van de Nationale Politie van 4 augustus 2016 op het rapport van voorlopige bevindingen geeft de Nationale Politie aan dat de bewaartermijnen zijn aangepast aan de SIS-regelgeving en de Wpg en dat alle overige (oudere) gegevens zijn vernietigd. Hiermee wordt niet langer in strijd gehandeld met artikel 12, vierde lid, van het SIS II Besluit, en evenmin met artikel 3, eerste lid, van de Wpg.

2.3 Invulling door het SIRENE-bureau van de verplichting om de aanvullende informatie met betrekking tot signaleringen met het oog op aanhouding ten behoeve van uitlevering of overlevering (artikel 26 van het SIS II Besluit) op te nemen conform de daarvoor geldende regelgeving

2.3.1 Norm

Ingevolge artikel 26, eerste lid, van het SIS II Besluit worden gegevens over personen die met het oog op aanhouding ten behoeve van overlevering worden gezocht op basis van een Europees aanhoudingsbevel (hierna: EAB) of die met het oog op aanhouding ten behoeve van uitlevering worden gezocht, opgenomen op verzoek van de rechterlijke instantie van de signalerende lidstaat.

Ingevolge het tweede lid worden gegevens over personen die met het oog op aanhouding ten behoeve van overlevering worden gezocht, eveneens opgenomen op basis van aanhoudingsbevelen die zijn uitgevaardigd krachtens overeenkomsten die tussen de Europese Unie en derde landen op grond van de artikelen 24 en 38 van het Verdrag betreffende de Europese Unie zijn gesloten met het oog op de overlevering van personen op grond van een aanhoudingsbevel, die voorzien in de toezending van een dergelijk aanhoudingsbevel via het Schengeninformatiesysteem.

In artikel 27 van het SIS II Besluit is bepaald dat indien een persoon met het oog op aanhouding ten behoeve van overlevering wordt gezocht op basis van een EAB, de signalerende lidstaat een kopie van het originele EAB in SIS II opneemt.

In artikel 28 van het SIS II Besluit is bepaald dat de lidstaat die de signalering met het oog op aanhouding ten behoeve van overlevering in SIS II heeft aangebracht, de in artikel 8, eerste lid, van Kaderbesluit

2002/584/JBZ bedoelde gegevens meedeelt aan alle lidstaten door middel van het uitwisselen van aanvullende informatie.

Ingevolge artikel 4, tweede lid, van de Wpg treft de verantwoordelijke de nodige maatregelen opdat politiegegevens worden verwijderd of vernietigd zodra zij niet langer noodzakelijk zijn voor het doel waarvoor ze zijn verwerkt of dit door enige wettelijke bepaling wordt vereist.

2.3.2 Definitieve bevindingen

Op 3 mei 2016 heeft ter plaatse van het SIRENE-bureau een dossieronderzoek plaatsgevonden. Voor het dossieronderzoek zijn 20 dossiers gecontroleerd, alle betrekking hebbende op artikel 26 van het SIS II Besluit. Op grond van de uitdraai van alle artikel 26 signaleringen vanaf 1 januari 2016 zijn door de Autoriteit Persoonsgegevens de vorenbedoelde 20 dossiers geselecteerd. De selectie is gemaakt door iedere vierde signalering te selecteren van de totale lijst van 21 pagina's met per pagina ongeveer 6 artikel 26 signaleringen. Bij het opnemen van een signalering met het oog op aanhouding ten behoeve van overlevering wordt aanvullende informatie over de signalering aan alle lidstaten verzonden met een A-formulier. Van de geselecteerde dossiers is door de Autoriteit Persoonsgegevens een kopie van het daarbij horende A-formulier meegenomen.

Signalerende partij

Van de 20 onderzochte signaleringen waren 10 personen gesignaleerd door Officier van Justitie van FAST (nrs. 1, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 17, 18, 20). Van de 20 onderzochte signaleringen waren 5 personen gesignaleerd door de Officier van Justitie van het Landelijk Parket (nrs. 12, 13, 14, 15, 16). Van de 20 onderzochte signaleringen waren 5 personen gesignaleerd door de Officier van Justitie van een regionaal parket (nrs. 2, 4, 6, 11, 19).

De controle heeft plaatsgevonden met betrekking tot de volgende onderdelen:

- 1) In artikel 27 van het SIS II Besluit is bepaald dat indien een persoon met het oog op aanhouding ten behoeve van overlevering wordt gezocht op basis van een EAB, de signalerende lidstaat een kopie van het originele EAB in SIS II opneemt.
- 2) In artikel 28 van het SIS II Besluit is bepaald dat de signalerende lidstaat de in artikel 8, eerste lid, van Kaderbesluit 2002/584/JBZ bedoelde gegevens over personen die worden gezocht met het oog op aanhouding ten behoeve van overlevering aan alle lidstaten meedeelt door middel van het uitwisselen van aanvullende informatie. Deze gegevens betreffen de inhoud van het EAB.
Het betreft de volgende informatie:
 - a) de identiteit en de nationaliteit van de gezochte persoon;
 - b) de naam, het adres, het telefoon- en het faxnummer en het e-mailadres van de uitvaardigende rechterlijke autoriteit;
 - c) de vermelding dat een voor tenuitvoerlegging vatbaar vonnis, een aanhoudingsbevel of een andere voor tenuitvoerlegging vatbare gelijkwaardige rechterlijke beslissing bestaat, zoals bedoeld in de artikelen 1 en 2;
 - d) de aard en de wettelijke kwalificatie van het strafbaar feit, met name rekening houdend met artikel 2;
 - e) een beschrijving van de omstandigheden waaronder het strafbare feit is gepleegd, met vermelding van onder meer het tijdstip, de plaats en de mate van betrokkenheid van de gezochte persoon bij het strafbare feit;

- f) de opgelegde straf, indien een onherroepelijk vonnis bestaat, of de in de uitvaardigende lidstaat voor het betrokken feit geldende strafmaat;
- g) indien mogelijk, andere gevolgen van het strafbaar feit.

3) In artikel 3.5. van het SIRENE-handboek is uitgewerkt dat bij het opnemen van de signalering de aanvullende informatie over de signalering dient te worden verzonden aan de SIRENE-bureaus van alle lidstaten met behulp van een A-formulier.

4) In artikel 3.11. van het SIRENE-handboek is ten aanzien van de verwijdering van signaleringen na overlevering of uitlevering opgenomen dat signaleringen met het oog op aanhouding ten behoeve van overlevering of uitlevering worden verwijderd zodra de betrokken persoon is overgeleverd of uitgeleverd aan de bevoegde autoriteiten van de signalerende lidstaat; de signalering kan echter ook worden verwijderd wanneer de rechterlijke beslissing die aan de signalering ten grondslag lag, door de bevoegde rechterlijke autoriteit overeenkomstig het nationale recht is ingetrokken.

Definitieve bevindingen

Ten aanzien van artikel 27 van het SIS II Besluit

Van alle 20 onderzochte signaleringen was een kopie van het originele EAB in SIS II opgenomen

Ten aanzien van artikel 28 van het SIS II Besluit

Tijdens het onderzoek ter plaatse is door het SIRENE-bureau aangegeven dat een A-formulier deels automatisch wordt ingevuld met de gegevens die al bij de invoering van de SIS II signalering zijn opgenomen. De resterende gegevens, zijnde rubriek E van het EAB, zoals een beschrijving van de omstandigheden waaronder het strafbare feit is gepleegd, worden door het SIRENE-bureau ingevuld aan de hand van het EAB. Van alle 20 onderzochte signaleringen waren de betreffende gegevens van het EAB ingevuld op het A-formulier. Bij één signalering (nr. 6) heeft het SIRENE-bureau daarvoor eerst het EAB voor aanpassing teruggestuurd naar de signalerende Officier van Justitie omdat het EAB niet correct was. Bij één signalering (nr. 2) is naar aanleiding van een vraag van een lidstaat een nieuw A-formulier opgemaakt om de beschrijving te verduidelijken.

Ten aanzien van artikel 3.5. van het SIRENE-handboek

Bij het onderzoek ter plaatse is door het SIRENE-bureau aangegeven dat vanuit het systeem een technische controle plaatsvindt waardoor het A-formulier pas wordt doorgezonden aan alle lidstaten indien de verplichte velden zijn ingevuld. Ook is aangegeven dat wanneer een signalering in Nederland wordt ingevoerd en een andere lidstaat niet direct een A-formulier ziet binnenkomen deze dit dan spoedig laat weten. Dit is bijvoorbeeld het geval als het een spoedzaak in de nacht of in het weekend betreft en de Officier van Justitie wel direct tot signalering overgaat maar op dat moment het EAB nog niet klaar heeft. Van de 20 onderzochte signaleringen was de inhoud van het EAB door middel van het daarvoor voorgeschreven A-formulier aan alle lidstaten medegedeeld.

Ten aanzien van artikel 3.11. van het SIRENE-handboek

Van de zijde van het SIRENE-bureau werd aangegeven dat de Officier van Justitie om de aanhouding verzoekt en ook verantwoordelijk is voor het bestaan en het beëindigen van de signalering. Indien de over- of uitlevering is afgerond, geeft de Officier van Justitie aan dat het EAB moet worden ingetrokken. Het regionaal invoer centrum (hierna: RIC) verwijdert dan de signalering. Het SIRENE bureau beschikt niet over een procedure/werkproces waarin is vastgelegd op welke wijze wordt geborgd dat een

signalering wordt verwijderd als de gesignaleerde persoon inmiddels is uit- of overgeleverd of indien om andere redenen het EAB is ingetrokken.

Van de 20 onderzochte signaleringen was van 19 signaleringen de aanhouding ten behoeve van overlevering nog niet uitgevoerd. Van 1 signalering (nr. 11) was de gesignaleerde persoon al aangehouden en overgeleverd op 7 april 2016, maar was de signalering (op 3 mei 2016) nog niet ingetrokken. Tijdens het dossieronderzoek is door medewerkers van het SIRENE-bureau een aantekening gemaakt om de Officier van Justitie hiervan in kennis te stellen.

2.3.3 Beoordeling

De Autoriteit Persoonsgegevens stelt vast dat van alle 20 onderzochte dossiers overeenkomstig artikel 27 van het SIS II Besluit een kopie van het originele EAB in SIS II was opgenomen.

Ten aanzien van de vraag of het SIRENE-bureau voldoet aan artikel 28 van het SIS II Besluit, waarin is bepaald dat de signalerende lidstaat de in artikel 8, eerste lid, van Kaderbesluit 2002/584/JBZ bedoelde gegevens over personen die worden gezocht met het oog op aanhouding, zijnde de inhoud van het EAB, ten behoeve van overlevering aan alle lidstaten door middel van het uitwisselen van aanvullende informatie meedeelt, stelt de Autoriteit Persoonsgegevens het volgende vast.

Tijdens het onderzoek ter plaatse is gebleken dat de betreffende gegevens van het EAB van alle 20 onderzochte signaleringen waren ingevuld op het A-formulier. Voorts is gebleken dat A-formulieren deels automatisch worden ingevuld met de gegevens die al bij de invoering van de SIS II signalering zijn opgenomen. De resterende gegevens, zijnde rubriek E van het EAB, zoals een beschrijving van de omstandigheden waaronder het strafbare feit is gepleegd, worden door het SIRENE-bureau ingevuld aan de hand van het EAB. Van alle 20 onderzochte signaleringen was rubriek E van het EAB ingevuld op het A-formulier.

Gelet op het vorenstaande concludeert de Autoriteit Persoonsgegevens dat het SIRENE-bureau voldoet aan artikel 28 van het SIS II Besluit.

Voorts heeft het SIRENE-bureau aangegeven dat vanuit het systeem een technische controle plaatsvindt waardoor het A-formulier pas wordt doorgezonden aan alle lidstaten indien de verplichte velden zijn ingevuld. Van de 20 onderzochte signaleringen was de inhoud van het EAB door middel van het daarvoor voorgeschreven A-formulier aan alle lidstaten meegedeeld. Hiermee wordt voldaan aan de in artikel 3.5. van het SIRENE-handboek vermelde verplichting dat bij het opnemen van de signalering de aanvullende informatie over de signalering dient te worden verzonden aan de SIRENE-bureaus van alle lidstaten met behulp van een A-formulier.

Ten aanzien van de verwijdering van signaleringen na overlevering of uitlevering is in artikel 3.11. van het SIRENE-handboek voor wat betreft de verwijdering van signaleringen na overlevering of uitlevering opgenomen dat signaleringen met het oog op aanhouding ten behoeve van overlevering of uitlevering worden verwijderd zodra de betrokken persoon is overgeleverd of uitgeleverd aan de bevoegde autoriteiten van de signalerende lidstaat; de signalering kan echter ook worden verwijderd wanneer de rechterlijke beslissing die aan de signalering ten grondslag lag, door de bevoegde rechterlijke autoriteit overeenkomstig het nationale recht is ingetrokken.

De Autoriteit Persoonsgegevens constateert dat ten aanzien van 19 onderzochte dossiers wordt voldaan aan artikel 3.11. van het SIRENE-handboek.

Ten aanzien van één dossier constateert de Autoriteit Persoonsgegevens dat de signalering een kleine maand nadat de betrokken persoon was overgeleverd nog niet was verwijderd uit SIS II. Dit is in strijd met artikel 3.11. van het SIRENE-handboek, waar is vastgelegd dat signaleringen met het oog op aanhouding ten behoeve van overlevering of uitlevering worden verwijderd zodra de betrokken persoon is overgeleverd.

De Autoriteit Persoonsgegevens stelt vast dat in het geval een EAB is ingetrokken en de signalering zodoende zou moeten worden verwijderd, dit door de Officier van Justitie moet worden doorgegeven aan het RIC. Het SIRENE-bureau heeft op grond van artikel 7, tweede lid, van de rechtsinstrumenten voor SIS II de taak om de controle op de kwaliteit van de in SIS II ingevoerde gegevens te coördineren. De coördinatie van de kwaliteitscontrole heeft als achterliggend doel te waarborgen dat gegevens juist en nauwkeurig zijn en worden verwijderd of vernietigd zodra zij niet langer noodzakelijk zijn voor het doel waarvoor ze zijn verwerkt of dit door enige wettelijke bepaling wordt vereist.

Onderdeel van de kwaliteitscontrole is dat een kwaliteitscheck uitgevoerd moet worden of signaleringen zijn verwijderd van personen die inmiddels zijn uit- of overgeleverd of dat om andere redenen het EAB is ingetrokken. Dit betekent dat het SIRENE-bureau dient te coördineren dat over een vastgestelde procedure/werkproces kan worden beschikt waarmee wordt geborgd dat de Officier van Justitie tijdig bericht dat een gesignaleerde persoon is uit- of overgeleverd of om andere redenen het EAB is ingetrokken zodat de betreffende signalering onmiddellijk kan worden verwijderd. Het SIRENE-bureau beschikt niet over een vastgestelde procedure/werkproces in vorenbedoelde zin. Hiermee handelt het SIRENE –bureau in strijd met artikel 7, tweede lid, van de rechtsinstrumenten voor SIS II.

De coördinatie van de kwaliteitscontrole is een in de rechts instrumenten van SIS II opgenomen verplichting met als achterliggend doel te waarborgen dat gegevens juist en nauwkeurig zijn.

Een dergelijke waarborg ter bescherming van de kwaliteit van de gegevensverwerking is ook neergelegd in artikel 4, tweede lid, Wpg lid waar is bepaald dat de verantwoordelijke de nodige maatregelen treft dat de politiegegevens worden verwijderd of vernietigd zodra zij niet langer noodzakelijk zijn voor het doel waarvoor ze zijn verwerkt of dit door enige wettelijke bepaling wordt vereist. Nu het SIRENE-bureau niet beschikt over een vastgestelde procedure/werkproces waarmee wordt geborgd dat de Officier van Justitie tijdig bericht dat een gesignaleerde persoon is uit- of overgeleverd of om andere redenen het EAB is ingetrokken zodat de betreffende signalering onmiddellijk kan worden verwijderd, noch op andere wijze voldoende is aangetoond dat de Nationale Politie maatregelen heeft genomen opdat de politiegegevens, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, juist en nauwkeurig zijn volgt hieruit dat artikel 4, tweede lid, van de Wpg is overtreden.

3. Conclusies

De coördinatie van de controle op de kwaliteit ten aanzien van de in SIS II ingevoerde signaleringen

Het SIRENE-bureau voldoet ten aanzien van de kwaliteit van de in SIS II ingevoerde signaleringen niet aan de in artikel 7, tweede lid, van de rechtsinstrumenten voor SIS II opgenomen taak, te weten het coördineren van de kwaliteitscontrole van de in SIS II opgenomen gegevens.

Dit leidt tot de conclusie dat evenmin wordt voldaan aan artikel 4, eerste lid, van de Wpg omdat de verantwoordelijke daarmee onvoldoende maatregelen heeft genomen opdat de politiegegevens, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, juist en nauwkeurig zijn.

De coördinatie van de controle op de kwaliteit ten aanzien van het SIRENE-wachtbestand

Het SIRENE-bureau coördineert ten aanzien van de SIS II signaleringen op grond van artikel 24 van de SIS II Verordening niet de controle op de kwaliteit. Het SIRENE-bureau handelt daarmee in strijd met artikel 7, tweede lid, van de SIS II Verordening. Dit leidt tot de conclusie dat evenmin wordt voldaan aan artikel 4, eerste lid, van de Wpg omdat de verantwoordelijke daarmee onvoldoende maatregelen heeft genomen opdat de politiegegevens, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, juist en nauwkeurig zijn.

De coördinatie van de controle op de kwaliteit ten aanzien van een vorm van nationale kwaliteitsaudit

Nu het SIRENE-bureau geen vorm van nationale kwaliteitsaudit uitvoert dan wel laat uitvoeren en de werkzaamheden van het SIRENE-bureau ook geen deel uitmaken van de Wpg-audit, wordt gehandeld in strijd met de in artikel 7, lid 2, van de rechtsinstrumenten voor SIS II opgenomen taak, te weten het coördineren van de kwaliteitscontrole van de in SIS II opgenomen gegevens en de uitwerking daarvan in artikel 1.15. van het SIRENE-handboek. Dit leidt tot de conclusie dat evenmin wordt voldaan aan artikel 4, eerste lid, van de Wpg omdat de verantwoordelijke daarmee onvoldoende maatregelen heeft genomen opdat de politiegegevens, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, juist en nauwkeurig zijn.

De coördinatie van de controle op de kwaliteit ten aanzien van de nationale normen inzake beginselen en werkmethoden op het gebied van gegevenskwaliteit

Nu door de Nationale Politie in samenspraak met het SIRENE-bureau geen nationale normen inzake beginselen en werkmethoden op het gebied van gegevenskwaliteit zijn opgesteld en ook niet op andere wijze controle wordt uitgeoefend op de gegevenskwaliteit zoals de verwerkingen van het SIRENE bureau te betrekken bij de Wpg audit, wordt gehandeld in strijd met de in artikel 7, lid 2, van de rechtsinstrumenten voor SIS II opgenomen taak, te weten het coördineren van de kwaliteitscontrole van de in SIS II opgenomen gegevens en de uitwerking daarvan in artikel 1.15. van het SIRENE-handboek. Dit leidt tot de conclusie dat evenmin wordt voldaan aan artikel 4, eerste lid, van de Wpg omdat de verantwoordelijke daarmee onvoldoende maatregelen heeft genomen opdat de politiegegevens, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, juist en nauwkeurig zijn.

Procedures die worden gehanteerd door het SIRENE-bureau en het NCB Interpol om elkaar op de hoogte te stellen van treffers en van het verwijderen van signaleringen

Nu niet is voorzien in werkprocessen of procedures die betrekking hebben op welke wijze het SIRENE-bureau en het NCB Interpol elkaar op de hoogte stellen van treffers en van het verwijderen noch op andere wijze, door bijvoorbeeld het systematisch vastleggen van de treffers en het verwijderen van signaleringen waarvan men elkaar op de hoogte moet stellen en ook heeft gesteld, wordt gehandeld in strijd met de in artikel 7, lid 2, van de rechtsinstrumenten voor SIS II opgenomen taak, te weten het coördineren van de kwaliteitscontrole van de in SIS II opgenomen gegevens. Dit leidt tot de conclusie dat evenmin wordt voldaan aan artikel 4, eerste lid, van de Wpg omdat de verantwoordelijke daarmee onvoldoende maatregelen heeft genomen opdat de politiegegevens, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, juist en nauwkeurig zijn.

De coördinatie van de controle op de kwaliteit ten aanzien van de expiratie van signaleringen

Met betrekking tot de coördinatie van de kwaliteitscontrole door het SIRENE-bureau teneinde ervoor te zorgen dat de aangesloten partijen tijdig signaleringen die gaan expireren controleren, stelt de Autoriteit Persoonsgegevens vast dat de Eenheden automatisch op de hoogte worden gebracht van de te expireren signaleringen. Voorts is gebleken dat het SIRENE-bureau controleert of de expiratie van signaleringen terecht is. Het SIRENE-bureau handelt hiermee conform artikel 7, lid 2, van de rechtsinstrumenten voor SIS II. Daarmee is tevens voldaan aan artikel 4, eerste lid, van de Wpg.

De coördinatie van de controle op de kwaliteit ten aanzien van het verwijderen van aanvullende gegevens uit SIRENE-bestanden

De Autoriteit Persoonsgegevens constateert dat ten aanzien van het verwijderen van aanvullende gegevens uit SIRENE-bestanden wordt voldaan aan de artikelen 12, vierde lid, van de SIS II Verordening en het SIS II Besluit, ingevolge waarvan de registers die het relaas van de signaleringen bevatten één tot drie jaar na de verwijdering van de signaleringen worden gewist. Voorts wordt voldaan aan artikel 38 van de SIS II Verordening en artikel 53 van het SIS II Besluit, waar in het tweede lid is bepaald dat persoonsgegevens die door het SIRENE-Bureau naar aanleiding van een informatie-uitwisseling in bestanden zijn opgeslagen, niet langer worden bewaard dan de periode die nodig is om het doel waarvoor zij werden verstrekt, te verwezenlijken. Zij worden in ieder geval geschrapt uiterlijk één jaar nadat de signalering uit SIS II is verwijderd. Tevens wordt voldaan aan artikel 1.16. van het SIRENE-handboek, waarin onder meer is bepaald dat persoonsgegevens die door het SIRENE-Bureau naar aanleiding van informatie-uitwisseling in bestanden zijn opgeslagen overeenkomstig artikel 12, lid 4, van de rechtsinstrumenten voor SIS II in ieder geval uiterlijk één jaar na de verwijdering van de signalering uit SIS II worden verwijderd. Dit leidt tot de conclusie dat tevens is voldaan aan artikel 4, tweede lid, van de Wpg.

Ten aanzien van het Excel bestand dat door het SIRENE-bureau wordt bijgehouden

Het SIRENE-bureau beschikt over een Excel bestand met daarin de door het SIRENE-bureau opgeslagen Nederlandse artikel 26-signaleringen vanaf 1992. Ingevolge artikel 3, eerste lid, van de Wpg worden politiegegevens slechts verwerkt voor zover dit noodzakelijk is voor de bij of krachtens deze wet geformuleerde doeleinden. Het SIRENE-bureau heeft uitdrukkelijk aangegeven dat er geen juridische grondslag bestaat voor het verwerken van deze gegevens in het Excel bestand, en ook overigens is niet van een grondslag gebleken. In de reactie van de Nationale Politie van 4 augustus 2016 op het rapport van voorlopige bevindingen geeft de Nationale Politie aan dat de bewaartermijnen zijn aangepast aan de SIS-regelgeving en de Wpg en dat alle overige (oudere) gegevens zijn vernietigd. De Autoriteit Persoonsgegevens concludeert daarmee dat het verwerken van deze gegevens in strijd met artikel 12, vierde lid van het SIS II Besluit, alsmede artikel 3, eerste lid, van de Wpg beëindigd is.

Het dossieronderzoek

Ten aanzien van artikel 27 van het SIS II Besluit

De Autoriteit Persoonsgegevens stelt vast dat van alle 20 onderzochte dossiers overeenkomstig artikel 27 van het SIS II Besluit een kopie van het originele EAB in SIS II was opgenomen.

Ten aanzien van artikel 28 van het SIS II Besluit

De Autoriteit Persoonsgegevens stelt vast dat alle 20 onderzochte dossiers voldoen aan de vereisten van artikel 28 van het SIS II Besluit.

Ten aanzien van artikel 3.5. van het SIRENE-handboek

Van de 20 onderzochte signaleringen was de inhoud van het EAB door middel van het daarvoor voorgeschreven A-formulier aan alle lidstaten meegedeeld. Hiermee wordt voldaan aan de in artikel 3.5. van het SIRENE-handboek vermelde verplichting dat bij het opnemen van de signalering de aanvullende informatie over de signalering dient te worden verzonden aan de SIRENE-bureaus van alle lidstaten met behulp van een A-formulier.

Ten aanzien van artikel 3.11. van het SIRENE-handboek (verwijdering van signaleringen na overlevering of uitlevering)
De Autoriteit Persoonsgegevens constateert dat ten aanzien van 19 onderzochte dossiers wordt voldaan aan artikel 3.11. van het SIRENE-handboek.

Ten aanzien van één dossier constateert de Autoriteit Persoonsgegevens dat de signalering een kleine maand nadat de betrokken persoon was overgeleverd nog niet was verwijderd uit SIS II. Dit is in strijd met artikel 3.11. van het SIRENE-handboek, waar is vastgelegd dat signaleringen met het oog op aanhouding ten behoeve van overlevering of uitlevering worden verwijderd zodra de betrokken persoon is overgeleverd.

Het SIRENE-bureau beschikt niet over een vastgestelde procedure/werkproces waarmee wordt geborgd dat de Officier van Justitie tijdig bericht dat een gesignaleerde persoon is uit- of overgeleverd of dat om andere redenen het EAB is ingetrokken zodat de betreffende signalering onmiddellijk kan worden verwijderd. Dit is in strijd met artikel 7, tweede lid, van de rechtsinstrumenten voor SIS II. Dit leidt tot de conclusie dat evenmin wordt voldaan aan artikel 4, tweede lid, van de Wpg, omdat de verantwoordelijke daarmee onvoldoende maatregelen heeft genomen opdat politiegegevens worden verwijderd of vernietigd zodra zij niet langer noodzakelijk zijn voor het doel waarvoor ze zijn verwerkt of dit door enige wettelijke bepaling wordt vereist.

Contactgegevens

Bezoekadres

(alleen volgens afspraak)
Bezuidenhoutseweg 30
2594 AV DEN HAAG

Let op: bij bezoek aan de Autoriteit Persoonsgegevens moet u een geldig identiteitsbewijs laten zien.

Postadres

Postbus 93374
2509 AJ DEN HAAG

Telefonisch spreekuur

Op onze website autoriteitpersoonsgegevens.nl vindt u informatie en antwoorden op vragen over de bescherming van persoonsgegevens. Heeft u op deze website geen antwoord op uw vraag gevonden? Dan kunt u contact opnemen met de publieksvoorlichters van de Autoriteit Persoonsgegevens tijdens het telefonisch spreekuur via telefoonnummer 0900-2001 201. De publieksvoorlichters zijn bereikbaar op werkdagen van 09.30 tot 12.30 uur. (5 cent per minuut, plus de kosten voor het gebruik van uw mobiele of vaste telefoon).

Persvoorlichting

Journalisten en redacteurs kunnen met vragen terecht bij de woordvoerders van de Autoriteit Persoonsgegevens via telefoonnummer 070-8888 555.

Zakelijke relaties

Bent u een zakelijke relatie van de Autoriteit Persoonsgegevens, zoals een leverancier, dan kunt u ons telefonisch bereiken via telefoonnummer 070-8888 500.

Over de Autoriteit Persoonsgegevens

Iedereen heeft recht op een zorgvuldige omgang met zijn persoonsgegevens. De Autoriteit Persoonsgegevens houdt toezicht op de naleving van de wettelijke regels voor bescherming van persoonsgegevens en adviseert over nieuwe regelgeving.